

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในระยะเวลาสองทศวรรษที่ผ่านมา สังคมโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเข้าสู่สังคมโลกาภิวัตน์ ทุกภูมิภาคของโลกมีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล มีการร่วมมือและแข่งขันกันด้านธุรกิจ การค้า อุตสาหกรรม และด้านอื่นๆกันอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่องตลอดเวลา ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง รวมทั้งระบบการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอนก็ได้รับผลกระทบไปด้วย

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล และสังคมมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ (กรมวิชาการ. 2544:1)รัฐได้ตระหนักในความจำเป็นและความสำคัญดังกล่าวจึงได้บัญญัติกำหนดสิทธิ ด้านการศึกษาของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และในมาตรา 81 ระบุไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมาย เกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2542 : 2)

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาจึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2544 : 2) การพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เริ่มจากการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ และมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจนเหมาะสม (กรมวิชาการ. 2544 :2) ต้องสร้างความมั่นใจ ให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ

เป็นไปตามมาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 104) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการในเชิงคุณภาพ โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่เสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานในทุกระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกันเป็นระบบ (กรมวิชาการ. 2544 :3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 47 ความว่าให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 3)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการพัฒนาระบบคุณภาพภายใน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 โดยมีกระบวนการในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 8) การผลุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดภาพรวมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นคุณภาพของสถานศึกษาและเป็นเป้าหมายที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่กำหนดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้สังคมยอมรับในคุณภาพของสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามที่สังคมต้องการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด 279 โรง จำนวนนักเรียน 77,993 คน จำนวนครู 4,612 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. 2548) ซึ่งมีโรงเรียนที่ขอรับการประเมินจากสำนักงาน

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบแรกมีจำนวน 160 โรงเรียน ซึ่งผลการประเมิน สรุปได้ดังนี้ โรงเรียนที่ผ่านการประเมินระดับระดับดี จำนวน 31 โรงเรียน ร้อยละ 19.38 ระดับพอใช้ จำนวน 127 โรงเรียน ร้อยละ 79.37 และระดับปรับปรุง จำนวน 2 โรงเรียน ร้อยละ 1.25 แยกเป็นรายมาตรฐาน สรุปผลได้ดังนี้ มาตรฐานด้านผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 2.33 อยู่ในระดับพอใช้ มาตรฐานด้านผู้บริหาร ค่าเฉลี่ย 2.45 อยู่ในระดับพอใช้ มาตรฐานด้านครู ค่าเฉลี่ย 2.30 อยู่ในระดับพอใช้ มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ค่าเฉลี่ย 2.99 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 1.52 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด

จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2547 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.62 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.33 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.09 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ ระดับดี ร้อยละ 7.07 ระดับพอใช้ ร้อยละ 54.79 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 38.14 (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง 2548)

ขณะนี้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่ยังไม่เคยมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หากได้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้คาดว่าจะประโยชน์ต่อการปรับปรุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าในทางปฏิบัติสถานศึกษามีสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างไร และนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นำไปสู่การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ตามแนวทางการพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง กับขนาดของสถานศึกษา

4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

สมมุติฐานการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับขนาดของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพ และประสิทธิผลต่อไป

3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาของชาติในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสถานศึกษาระดับปฐมวัยถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2548 ทั้งหมด 198 โรงเรียน โดยมีสถานศึกษาขนาดเล็ก 65 โรงเรียน ขนาดกลาง 109 โรงเรียน และขนาดใหญ่ 24 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสถานศึกษา ระดับปฐมวัยถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2548 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) พบว่าประชากร 198 โรงเรียน ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 130 โรงเรียน โดยกำหนดให้ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน โดยมีสถานศึกษาขนาดเล็ก 43 คน ขนาดกลาง 70 คน และขนาดใหญ่ 17 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 130 คน และในจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้สุ่มแบบเจาะจงตามขนาดสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คนเพื่อใช้เป็นกรณีศึกษา โดยสุ่มจากสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 4 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 4 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 คน รวม 10 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพใน 2 ประเด็น คือ สภาพการดำเนินงาน กับปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและตามขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งกำหนดขอบข่ายของการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 หมวด 1 เรื่องระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ไว้ 8 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 2.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

- 2.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
- 2.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 2.8 ด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ขอบเขตของตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพทลุง จากผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเขียนเป็นแผนภูมิ ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ขนาดของสถานศึกษา

- ขนาดเล็ก
- ขนาดกลาง
- ขนาดใหญ่

สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนประกัน
คุณภาพการศึกษา
5. ด้านการตรวจสอบและทบทวน
คุณภาพการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. ด้านการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพการศึกษา

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผุดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผุดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุด และจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้สนับสนุนการบริหาร การตัดสินใจ ทั้งในการปฏิบัติ ระดับหมวด/งาน/สายชั้น หรือระดับบริหาร

4. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง การสร้างข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ทางการศึกษาเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และประกันคุณภาพการศึกษา

5. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาแม่บทของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกันหรือสร้างความรู้สึกร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทุกฝ่ายรู้ทิศทางและเป็นหลักประกันในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

6. การดำเนินงานตามแผนประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนรายปีของสถานศึกษา โดยนำเอายุทธศาสตร์และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีการศึกษามาดำเนินการวางแผนเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี

7. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินภายในของสถานศึกษาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมวิสัยทัศน์ ภารกิจ แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอน ผลการเรียนรู้ และคุณสมบัติต่างๆของผู้เรียนตามมาตรฐานของหลักสูตร ตลอดจนการร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริมจากชุมชน

8. การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาทำการตรวจสอบเพื่อประเมินการทำงาน ในทุกขั้นตอนของการทำงาน โดยครอบคลุมเป้าหมาย จุดเน้น และงานทั้งหมดตามที่วางแผนไว้

9. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การนำเสนอผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ประชาชนและหน่วยงานต้นสังกัด

10. การผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องที่สถานศึกษามีการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีที่จะสนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสร้างความรู้สึกรักของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มุ่งมั่นพัฒนาสู่คุณภาพที่สูงขึ้น

11. ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง

12. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง

13. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดสถานศึกษาที่ผู้วิจัยกำหนด

สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา

สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน

สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

ข้อตกลงเบื้องต้น ข้อมูลที่ได้ได้มาจากตัวแทนผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

